

El terror i l'ortografia

En aquell temps jo anava a l'escola de don Manuel Segarra, un mestre ossut, alt, molt seriós que ensenyava l'ortografia repartint galtades i era un dia de sol extremadament blau amb l'aire dormit dins d'una calma de gener. Don Manuel portava un guardapols color canella, tenia el coll llarg, amb molta nou i les mans poderoses, les ungles grogues de nicotina i la seua intel·ligència era pràctica a pesar del terror que imposava. Aquell matí tan blau don Manuel amb veu sonora, i lentament, dictava: *En Onda hay una balsa muy honda*. Enmig d'un silenci angoixós els xiquets escrivíem la frase en el quadern a ratlles i el mestre amb el polze penjat de la cisa de l'armilla començava a passejar-se per la vora dels pupitres escrutant el treball. Un advertia que s'acostava per darrere i de sobte se sentia una bescollada que ressonava en tota l'aula seguida d'un plor terrible. Algú havia escrit *honda* amb *hac* o sense *hac*, però ¿quina Onda i quina *hac* podien ser? Una altra descàrrega i un nou alarí afegien més dubtes i més pànic a l'opció i quan don Manuel passava pel teu costat el cor et batia les costelles, ell llegia de retill el que havies escrit i tu esperaves el veredictum sumariíssim: si no et pegava, havies encertat; si erraves, la seua maça baixava com un llamp sobre la teua nuca i la sacsada t'arribava fins el carpó. El dictat seguia: *Ernesto el ermitaño...* I l'ortografia anava obrint-se camí a través l'espant.

Aquell matí de gener al migdia Rosario la criada, a la porta de l'escola, esperava que jo eixira per a portar-me a casa dels meus oncles a dinar, cosa que ella no havia fet mai fins aquell moment, sobretot amb aquella inquietud per tenir-me ben controlat. Allí estaven ja els meus germans i els tres oncles barons en silenci. Cándido, Benjamín i Manuel, esperant el plat de fideus com sempre, però aquesta volta la tia Pura no es trobava entre ells asseguda a la taula ovalada del menjador. Rosario servia a tots i jo vaig voler saber per què aquest dia dinàvem allí si no era festa ni tampoc ens donaven unes postres especials.

—És que els pares han anat a València a comprar un xiquet —em va dir l'oncle Benjamín.

—¿I arribaran en el cotxe de Betxí? —vaig preguntar.

—Segurament vindran en taxi —va contestar l'oncle Cándido.

Jo acabava de ser iniciat de paraula per Camilo Sarasa en el misteri de la vida i en aquell moment ja vaig poder interpretar certes mirades dels grans per damunt del plat de fideus. De sobte vaig dir:

—Jo sé com vénen els xiquets al món. Els xiquets els fan els pares.

—¡¡Eeeeh!! —va exclamar la criada—. A veure si et solte una galtada, descarat. ¿Qui t'ha ensenyat aquestes porqueries?

En aquell temps et pegaven per tot, per no saber ortografia, per haver assajat els primers camins del plaer, per haver explo-

rat el armaris on dormien els fantasmes dels teus avantpassats, per haver descobert l'origen de la teua existència. Al final del dinar va entrar en casa la tia Pura molt contenta cridant que la nostra mare acabava d'arribar de viatge amb un xiquet acabat de comprar. Va dir que ella s'havia gitat perquè es trobava molt cansada, però que ens volia veure. Quan vaig arribar a l'habitació el metge ja no estava tot i que la comare Bàrbara encara s'estava per allí donant l'enhorabona a tot el que entrava i en l'ambient hi havia una estranya dolçor. La mare portava posada una toqueta rosa i reclinada en el capçal del llit tenia una criatura al braç. Vam passar tots els germans per la seua falda per a analitzar les característiques d'aquest nou ésser i jo em vaig adonar que aquell dia en casa hi havia més palanganes que de costum i més draps blancs i més tovalles i més atuells de bullir aigua. Damunt de la taula del menjador algú havia deixat una botella de licor carmelità i altres de cafè, de taronja, potser per convidar les visites i els jornalers. El cristall tallat emetia llums multiplicades pel sol que a aquesta primera hora de la vesprada penetrava per la cristallera del pati.

Vaig tenir una sensació espessa, misteriosa: alguna cosa que es pareixia al pudor i no era més que vergonya al comprovar que els meus pares havien fet el mateix que els altres animals. Quan aquella vesprada vaig tornar a l'escola la notícia del part de la mare ja havia correut i el mestre em va felicitar, però un company un poc major que jo va somriure amb certa lascívia i va acompanyar amb gestos obscens la descripció de l'acte clandestí que havien realitzat els meus pares per a tenir un fill. Era un dia clar de gener i a mitjan vesprada amb un sol dolcíssim em vaig veure sorprès per una gran congoixa.

El meu germà Juan Antonio va ser batejat el dia de la fira de Sant Sebastià, patró del poble, després de la missa solemne, i recorde les ràfegues de caramels rebotant contra una paret del derruït balneari de l'Estrella sobre les paradetes de les torreres. El va batejar don Juan Benavent que havia predicat el sermó de la festa i era un famós orador sagrat, florit, ben plantat, canonge de la catedral de València, amant de l'arròs en el seu punt, enamorador de beates i molt amic de casa. A partir d'aquells dies de gener vaig començar a mirar el rostre dels meus pares amb la morbositat culpable de saber el secret que m'ocultaven i des d'aleshores també em vaig posar a escrutar el ventre de totes les dones per veure si s'inflaven lentament i prompte vaig tenir algunes embarassades del poble sota el meu control mentre don Manuel en l'escola continuava impartint lliçons de terror i ortografia.

Manuel Vicent